

سری کتاب‌های سازمانی / کاربردی

بانکداری در اقتصاد مقاومتی

تألیف:

دکتر آیت‌اله ابراهیمی

(عضو هیئت علمی دانشگاه جامع امام حسین (ع))

دکتر اصغر ابوالحسنی هستیانی

دکتر جلیل مفری

سری کتاب‌های سازمانی - کاربردی، براساس سیاست تحول علمی و تعالی سازمان دانشگاه جامع امام حسین (ع)

چاپ و منتشر می‌شود که پاسخگویی و مسئولیت محتوای علمی کتاب به عهده رده مربوطه می‌باشد.

دانشگاه جامع امام حسین (ع)

مؤسسه چاپ و انتشارات

سرشناسه	ابراهیمی، آیت‌الله، ۱۳۵۰ -
عنوان و پدیدآور	بانکداری در اقتصاد مقاومتی / تألیف: آیت‌الله ابراهیمی، اصغر ابوالحسنی هستیانی و جلیل صفری
مشخصات نشر	تهران: دانشگاه جامع امام حسین(ع) - مؤسسه چاپ و انتشارات، ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری	بیست و دو، ۲۷۹ ص.
فروست	دانشگاه جامع امام حسین(ع)، مؤسسه چاپ و انتشارات، ۶۶۶، سری اقتصاد - ۳
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۴۵۲-۶۸۸-۶
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه: ص. [۲۷۳]-۲۷۹.
موضوع	اقتصاد - ایران - آینده‌نگری (Economic forecasting -- Iran)
موضوع	سیاست اقتصادی - مطالعات تطبیقی (Economic policy -- Comparative studies)
موضوع	بانکداری - ایران - سیاست دولت
موضوع	ایران - سیاست اقتصادی - قرن ۱۴ (Banks and banking -- Government policy -- Iran)
موضوع	ایران - سیاست اقتصادی - قرن ۱۴ (Iran -- Economic policy - 20th century)
شناسه افزوده	ابراهیمی، آیت‌الله، ۱۳۴۵ -
شناسه افزوده	صفری، جلیل، ۱۳۵۰ -
شناسه افزوده	دانشگاه جامع امام حسین(ع) - مؤسسه چاپ و انتشارات
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۷ ب۲/۳۰۳/۱۲ H C
رده‌بندی دیویی	۳۳۸/۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	۵۴۳۴۶۳۴

کلیه حقوق اعم از چاپ و تکثیر، نسخه‌برداری، ترجمه و اقتباس رای دانشگاه جامع امام حسین(ع) محفوظ است.

- عنوان: بانکداری در اقتصاد مقاومتی
- تألیف: دکتر آیت‌الله ابراهیمی - دکتر اصغر ابوالحسنی هستیانی - دکتر جلیل صفری
- ویرایش: سبحان جویبار
- صفحه‌آرایی: ناهید آقامیرزایی
- ناظرین فنی چاپ: سید محمدباقر موسوی - سعید محمودی
- نوبت چاپ: اول (آذر ماه ۱۳۹۷)
- شمارگان: ۲۰۰ نسخه
- قیمت: ۳۳۰/۰۰۰ ریال
- نشانی: تهران، بزرگراه شهید بابایی، بعد از پل لشکرک، دانشگاه جامع امام حسین(ع)، معاونت پژوهش و فناوری، مؤسسه چاپ و انتشارات، تلفن: ۷۴۱۸۸۲۶۰ همراه: ۰۹۱۲۴۸۷۰۰۱۷، دورنگار: ۷۴۱۸۸۲۷۴
- مرکز بخش: تهران، میدان فردوسی، فروشگاه و نمایشگاه مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه جامع امام حسین(ع)، تلفن: ۸۸۸۳۹۲۹۷

بسم الله الرحمن الرحيم

«يرفع الله الذين امنوا منكم والذين اوتوا العلم درجات»

خداوند مقام اهل ایمان و دانشمندان عالم را (در دو جهان) رفیع می گرداند.

(سوره مبارکه مجادله - آیه ۱۱)

ارزش و جایگاه علم و دانش اندوزی در اسلام تا آن پایه است که خداوند کریم در قرآن مجید، ابلاغ رسالت رسول خود را برای ما، دانش بشریت، به اقرار آغاز نمود.

هدایت بشر، کامل سعادت و تقرب به ذات اقدس الهی در گرو کسب معرفت و تحصیل علم و دانش است، علمی که به تبارک و تعالی شهید مطهری، زیبایی عقل است و انسان خداجوی، معبود خود را در آن می یابد.

یکی از مسئولیت های مهم هر دانشگاه در کنار تعلیم و تربیت، نشر کتب و آثار علمی است. معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه جامع امام حسین (ع) نیز به منظور مشارکت فعال در بالندگی و رشد فرهنگی و علمی جامعه، دستیابی به مرجعیت علم در حوزه های مأموریتی و ایفای رسالت خطیر خود در تولید دانش و انتشار یافته های علمی، افتخار و تلاش دارد تا زمینه و بستر لازم را جهت تشویق پژوهشگران و اساتید محترم در عرصه تولید علم، فراهم و مهیا نماید.

امید است در سایه الطاف بیکران الهی و با گسترش فعالیت های انتشاراتی مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه جامع امام حسین (ع)، این رسالت خطیر تحقق یابد.

در پایان بر روح تابناک امام راحل (ره) و شهدای گرانقدر انقلاب اسلامی و دفاع مقدس درود می فرستیم و با آرزوی توفیقات هرچه بیشتر مقام معظم رهبری و خدمتگزاران اسلام و کشور، از اساتید، فرهیختگان و اهل نقد و نظر تقاضا داریم با ارائه نظرات و پیشنهادات خود ما را یاری فرمایند.

و من الله التوفیق و علیه التکلان

معاونت پژوهش و فناوری

دانشگاه جامع امام حسین (ع)

..... (هفده)	دیباجه
..... (نوزده)	پیشگفتار
..... (بیست و یک)	مقدمه

..... ۱	فصل ۱: مبانی اقتصاد مقاومتی
..... ۳	□ مقدمه
..... ۴	□ اقتصاد تاب‌آور
..... ۴	● تعریف تاب‌آوری
..... ۵	✱ تعریف تاب‌آوری در علم اقتصاد
..... ۸	● انواع تاب‌آوری
..... ۱۰	● شاخص‌های تاب‌آوری اقتصاد
..... ۱۰	✱ شاخص‌های تاب‌آوری در سطح ملی
..... ۱۰	■ شاخص‌های تاب‌آوری برای کشورهای در حال توسعه
..... ۱۳	■ شاخص تاب‌آوری گروه پژوهشی ستیننتا
..... ۱۶	■ شاخص ۲۰۱۷ تاب‌آوری جهانی FM
..... ۲۰	✱ شاخص‌های تاب‌آوری در سطح منطقه‌ای
..... ۲۰	■ شاخص تاب‌آوری اقتصاد منطقه یورکشایر
..... ۲۱	■ شاخص تاب‌آوری اقتصادی جامعه: تیم راهبردی AWN
..... ۲۲	□ اقتصاد مقاومتی
..... ۲۴	□ اقتصاد مردمی
..... ۲۸	□ وجه تمایز اقتصاد مقاومتی با اقتصاد تاب‌آور
..... ۲۹	□ وجه تمایز اقتصاد مقاومتی با اقتصاد ریاضتی
..... ۳۰	□ وجه تمایز اقتصاد مقاومتی با اقتصاد کارآمد
..... ۳۱	□ نتیجه‌گیری

- فصل ۲: اقتصاد مقاومتی از منظر اسلام ۳۳
- مقدمه ۳۵
- نظام اقتصادی اسلام ۳۵
- اقتصاد مقاومتی در سیره پیامبر (ص) ۳۸
- اصلاح الگوی مصرف ۳۸
- کار و اشتغال ۳۸
- مصرف کالاهای داخلی ۳۹
- استفاده از همه ظرفیت‌های کشور ۳۹
- بایسته‌های مصرف در اسلام ۴۰
- مشخصات تولید در جامعه اسلامی ۴۱
- اصول اقتصاد مقاومتی ۴۲
- مقاومت ۴۳
- عزتمندی ۴۳
- حکمت ۴۴
- تقدم مصالح جمعی (ایثار و گشت) ۴۵
- جهاد ۴۶
- توزیع عادلانه ثروت ۴۶
- کار اقتصادی و ارزش افزوده ۴۷
- عدالت در خدمات در توزیع ۴۸
- گردش آزاد ثروت ۴۸
- خوداتکایی ۴۹
- قناعت ۴۹
- مصرف بهینه ۴۹
- بازآفرینی و بازیافت کالا و ثروت ۵۰
- ممنوعیت انحصار ثروت ملی ۵۰
- ممنوعیت ویژه‌خواهی ۵۰
- ممنوعیت رباخواری ۵۱

۵۱..... ⑤ ممنوعیت انباشت ثروت

۵۱..... ⑥ ممنوعیت اسراف

۵۲..... ⑦ ممنوعیت تبذیر

۵۲..... □ ارتباط میان اصول اقتصاد مقاومتی از منظر اسلام با سیاستهای ابلاغی مقام معظم رهبری

۵۳..... □ الگوی مقابله با تهدیدات اقتصادی در سیره پیامبر اکرم(ص)

۵۶..... □ نتیجه گیری

فصل ۳: مفاهیم اقتصاد مقاومتی..... ۵۷

۵۹..... □ مقدمه

۵۹..... □ سیر تطور اقتصاد مقاومتی

۶۳..... □ ماهیت اقتصاد مقاومتی

۶۸..... □ سیاستهای اقتصاد مقاومتی

۷۳..... □ اهداف اقتصاد مقاومتی

۷۵..... □ ضرورت و الزامات اقتصاد مقاومتی

۸۰..... □ کارکردهای نظام بانکی در اقتصاد مقاومتی

۸۵..... □ نتیجه گیری

فصل ۴: تجارب و الگوهای اقتصاد مقاومتی..... ۸۷

۸۹..... □ مقدمه

۸۹..... □ تجارب و الگوهای خارجی

۹۰..... ⑤ تجارب مرتبط با اقتصاد کلان

۹۱..... ※ اجلاس سالانه مجمع جهانی اقتصاد (داووس)

۹۲..... ※ گزارش توسعه جهانی

۹۵..... ※ ترکیه

۹۵..... ■ طرح امنیت انرژی

۹۷..... ※ روسیه

۹۷..... ■ استفاده از فرصت ذخایر نفت و گاز به عنوان عامل پیشرفت اقتصادی

و خودداری از خام فروشی افراطی

- سرمایه‌گذاری سنگین در بخش نفت و گاز ۹۸
- سرمایه‌گذاری منابع حاصل از فروش نفت و گاز در توسعه صنعتی ۹۸
- اصلاح نظام بانکی، پولی و ارزی با هدف تقویت تولید ملی ۹۸
- سایر سیاستهای اقتصادی با هدف تقویت تولید ملی ۹۹
- سیاست‌ها و برنامه‌های دوران تحریم ۹۹
- سیاست انرژی روسیه ۱۰۳
- چین ۱۰۴
- توسعه دانش، پژوهش و فناوری ۱۰۴
- الگوی تجارت خارجی ۱۰۵
- دوری از اجرای کورکورانه سیاست‌های بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول ۱۰۶
- تکیه بر سرمایه‌های داخلی به جای سرمایه خارجی ۱۰۶
- تاکید بر برنامه ریزی روستایی و منطقه‌ای ۱۰۶
- فرهنگ غرب اقوام مردم چین ۱۰۷
- طرح امنیت انرژی چین ۱۰۸
- آمریکا ۱۱۰
- طرح امنیت انرژی ۱۱۰
- سیاست انزوا ۱۱۱
- توجه به تولید ملی ۱۱۲
- انگلستان ۱۱۴
- اقتصاد دانش‌بنیان ۱۱۴
- تقویت صادرات ۱۱۴
- اصلاح نظام مالیاتی ۱۱۵
- ارتقاء توان و بهره‌وری نیروی کار ۱۱۶
- الگوی مصرف مناسب ۱۱۶
- آلمان ۱۱۶
- تقویت صادرات (به خصوص در حوزه‌های حساس و با ارزش افزوده بالا) ۱۱۶
- ارتقای دانش در کارگران ۱۱۷
- ارتقای سطح فناوری در صنایع ۱۱۷

- ۱۱۷. سیاست‌های پولی و مالی منسجم.....
- ۱۱۸. مدیریت واردات.....
- ۱۱۸. کار و کارپرستی.....
- ۱۱۸. مدیریت و روح ابتکار و اختراع.....
- ۱۱۹. استعداد سازمان‌دهی.....
- ۱۱۹. پس‌انداز و سرمایه‌گذاری.....
- ۱۱۹. الگوی صحیح مصرف.....
- ۱۲۰. فرهنگ حمایت از تولید ملی.....
- ۱۲۰. *فرانسه.....
- ۱۲۰. بشیمانی جدی از صنایع کوچک و متوسط.....
- ۱۲۱. افزایش مشارکت مردمی در تولید و افزایش جمعیت.....
- ۱۲۱. ارتقا بهر، ره نیروی کار.....
- ۱۲۲. تأکید بر اقتصاد دانش‌بنیان.....
- ۱۲۲. تمرکز بر مایع وابسته نفت و گاز.....
- ۱۲۳. حمایت مصرف‌کنندگان از کالای داخلی.....
- ۱۲۴. *کره جنوبی.....
- ۱۲۴. صادرات کالای با کیفیت و مصرف کالای کم کیفیت.....
- ۱۲۵. الگوی تولید ملی قدرتمند.....
- ۱۲۵. مقاوم‌سازی نظام مالی در برابر بحران‌ها.....
- ۱۲۶. تعصب بالا نسبت به کالای کره‌ای.....
- ۱۲۷. *ژاپن.....
- ۱۲۷. تحریم واردات.....
- ۱۲۷. فرهنگ تولیدی قوی.....
- ۱۲۸. فرهنگ مصرف صحیح.....
- ۱۲۸. حمایت از صنایع داخلی تا تحقق قدرت رقابتی.....
- ۱۲۹. اولویت تولید است نه سود کوتاه‌مدت.....
- ۱۳۰. سیاست مناسب مالی و بانکی.....
- ۱۳۰. *استرالیا.....
- ۱۳۱. حمایت از صادرات.....

- ۱۳۱ سیاست‌های اشتغال‌زایی
- ۱۳۲ سیاست‌های جمعیتی
- ۱۳۲ تأکید بر اقتصاد دانش‌بنیان
- ۱۳۳ حمایت از بنگاه‌ها و صنایع کوچک و متوسط
- ۱۳۴ الگوی مصرف صحیح
- ۱۳۴ * هند
- ۱۳۵ تأکید بر ارزش آفرینی از مواد خام
- ۱۳۵ اقتصاد دانش‌بنیان
- ۱۳۶ تمرکز بر توسعه روستایی
- ۱۳۶ توجه ویژه به صنایع کوچک
- ۱۳۷ سیاست‌های وارداتی حساب شده
- ۱۳۷ حمایت‌های تعرفه‌ای از تولید ملی
- ۱۳۷ تسهیل پیرامون سرمایه‌های داخلی
- ۱۳۸ تمرکز بیشتر بر بخش‌های دارای مزیت
- ۱۳۸ * عربستان سعودی
- ۱۴۲ * تجارب جهانی مرتبط با نظام بانکی
- ۱۴۲ بیانیه بازل
- ۱۴۲ بیانیه اول کمیته بازل
- ۱۴۳ بیانیه دوم کمیته بازل
- ۱۴۴ بیانیه سوم کمیته بازل
- ۱۴۵ اصلاح ساختار نظام بانکی
- ۱۴۹ فناوری بلاک چین
- ۱۵۱ بین‌المللی کردن پول ملی
- ۱۵۳ پیمان پولی دوجانبه
- ۱۵۶ فروش ذخایر دلاری و تبدیل آن به طلا
- ۱۵۷ قواعدی برای مقاوم‌سازی سیستم‌های بانکداری
- ۱۶۰ □ تجارب و الگوهای داخلی
- ۱۶۱ © الگوهای مرتبط با اقتصاد کلان

۱۶۱	✽ الگوی اقتصاد مقاومتی ایران
۱۶۲	■ راهبردهای بازدارندگی
۱۶۲	■ راهبردهای مقابله
۱۶۲	■ راهبردهای جذب و ترمیم
۱۶۳	■ راهبردهای بخش و تضعیف
۱۶۴	✽ الگوی ابعاد و مولفه‌های اقتصاد مقاومتی
۱۶۵	✽ الگوی اقتصاد بدون نفت
۱۶۷	✽ الگوی کارایی تخصیصی و انطباقی
۱۶۹	✽ بازار سرمایه و اقتصاد مقاومتی
۱۷۰	✽ مدیریت جهادی و اقتصاد مقاومتی
۱۷۲	◎ انبوهای مرتبط با صنعت بانکداری
۱۷۲	✽ الگوی پارادایمی حکمرانی نظام بانکی
۱۷۵	✽ الگوی بانکداری تعاونی
۱۷۷	✽ سیاستهای پولی و مالی بهینه در محیط اقتصاد مقاومتی
۱۷۸	■ تعادل بودجه دولت با هدف کاهش تورم
۱۷۸	■ اصلاح نظام مالیاتی ناکارآمد
۱۷۹	■ کاهش دخالت‌های دولت در اقتصاد و بهینه‌سازی این دخالت‌ها
۱۷۹	■ اصلاح نظام بانکی
۱۸۰	■ فراهم کردن زمینه‌های استقلال بانک مرکزی
۱۸۱	✽ الوبندگی عوامل مؤثر بر تحقق اقتصاد مقاومتی در نظام بانکی
۱۸۲	□ نتیجه‌گیری
۱۸۵	فصل ۵: چالش‌های نظام بانکی
۱۸۷	□ مقدمه
۱۸۷	□ مثالهایی از بحران‌های مالی در جهان
۱۸۸	◎ بحران اقتصادی ۱۹۲۹-۱۹۳۳
۱۸۸	◎ بحران بانکی سال ۱۹۳۱

۱۸۹	● بحران اقتصادی سال ۱۹۸۱
۱۹۰	● بحران مالی سال ۲۰۰۸
۱۹۰	□ بحران مالی و اجزاء آن
۱۹۱	● بحران پولی
۱۹۲	● بحران بانکی
۱۹۲	● بحران تراز پرداخت‌ها
۱۹۳	● بحران پرداخت بدهیها
۱۹۴	□ مثالی از بانک‌های مقاوم
۱۹۷	□ چالش‌های نظام بانکی ایران
۱۹۸	● سهم نظام بانکی در تأمین مالی اقتصاد
۲۰۰	● نقدینگی، تورم و تأثیر آن بر فعالیت بانک‌ها
۲۰۰	✱ نقدینگی و پایه پول
۲۰۲	✱ تورم و آثار آن بر بانک‌ها
۲۰۴	● عدم استقلال بانک مرکزی
۲۰۴	✱ تاریخچه تأسیس بانک مرکزی
۲۰۹	● وضعیت مطالبات غیر جاری نظام بانکی
۲۱۳	● کارایی نظام بانکی
۲۱۴	● سرمایه و نسبت کفایت سرمایه بانک‌ها
۲۱۵	● بدهی بخش دولتی و غیردولتی به نظام بانکی کشور
۲۱۶	● بنگاهداری بانک‌ها
۲۱۷	● نظام بانکی ایران و رقابت‌پذیری
۲۲۳	● توزیع و تخصیص منابع بانکی
۲۲۶	● تعیین دستوری نرخ سود بانکی
۲۲۷	● فن‌آوری‌های نوین
۲۲۷	● ارز مجازی
۲۳۱	● فین‌تک‌ها
۲۳۴	□ نتیجه‌گیری

فصل ۶: بانکداری در اقتصاد مقاومتی ۲۳۷

□ مقدمه ۲۳۹

□ مدل ریل‌گذاری بانکداری مقاومتی ۲۳۹

⊙ راهکارهای پیشنهادی بانک مرکزی ۲۴۰

⊙ راهکارهای پیشنهادی شبکه بانکی ۲۴۵

✱ زنجیره توانمندسازی محرومین ۲۴۵

✱ تأمین مالی زنجیره ارزش خودروهای داخلی ۲۴۶

✱ تغییر روش خرید و فروش در چرخه تأمین مبتنی بر ابزار ۲۴۷

✱ طرح حمایت از کالای ایرانی (حاتم) ۲۴۸

□ نتیجه گیری ۲۴۹

منابع و مآخذ ۲۷۱

□ منابع فارسی ۲۷۳

□ منابع لاتین ۲۷۸